

Thee

Amok in
de theekop

Eye-opener voor duurzame thee

OXFAM

Wereldwinkels

Een thee zonder stress, graag.

Je kent wel de geneugten van een kopje thee drinken? Het is een mini wellness-moment. Door de eeuwen heen inspireerde het drankje menig kunstenaar en schrijver, en in sommige landen is het theedrinken verheven tot een op zichzelf staande kunstvorm.

Volgens een quote uit de komedie *'Lock, Stock and two smoking barrels'*, bestaan de fundamenten van het gehele Britse rijk ... uit theekopjes.

Thee wordt fervent verhandeld en geconsumeerd. Vroeger en nu.

De leveranciers? Hoofdzakelijk kleinschalige theeproducenten in het Zuiden.

Je zou dus kunnen denken dat de handel in thee met het rijke, op thee verzotte Noorden een hefboom voor (duurzame) ontwikkeling is voor de theeboeren in Azië en Afrika. Maar helaas ...

Woelig theewater: wat loopt er mis in de sector?

Thee slurpen is rustgevend, maar de theepluk zelf is hard labour en het rommelt stevig in de sector. Veel is te wijten aan de machtsconcentratie; de theesector is wereldwijd voor 85% in handen van zeven reuzebedrijven. [1]

- **Armoede:** de kleinschalige en kwetsbare theeproducenten verdienen een peulenschil. De machtsconcentratie houdt hen in een wurggreep, van de verwerking, over de verkoop tot de export.
- **Slechte arbeidsomstandigheden:** op theeplantages leven en werken arbeiders in betreurenswaardige omstandigheden. Velen hebben geen toegang tot drinkbaar water of een openbaar toilet. [2]
- **Kinderarbeid:** op de grote theeplantages worden kinderen jonger dan 15 jaar voltijds ingezet. Een verklaring is dat circa 55% van de onkosten van een plantage naar lonen gaat. Door kinderen in te zetten, bespaart men op deze 'onkost'. [3]
- **MRL – Maximale Residu Limit:** de limiet op de toegestane resten van ongewenste stoffen (zoals pesticiden) in voedingswaren. De richtlijnen hiervoor liggen vast, maar zijn niet bindend. De landen die thee importeren zetten deze limieten vaak naar hun hand. De lage limieten zijn enkel haalbaar dankzij dure investeringen in gespecialiseerde machines. Op zich is de MRL positief, maar de kleine producenten kunnen, door de diverse kosten die hiermee gepaard gaan, hier niet aan voldoen en staan dus buitenspel.
- **Ecologisch onduurzame theeplantages:** ontbossing op de grootschalige plantages zorgt voor bodemerosie. De monoculturen op deze plantages maken bovendien gebruik van chemische middelen die nefast zijn voor het milieu (bodem- en watervervuiling), maar ook voor de gezondheid van de arbeiders.

[1] Unilever (Lipton), Associated British Foods (Twinings), Tata Global Beverages (Tetley), Finlays, Van Rees group, McLeod Russel en Sara Lee [Pickwick].

[2] Onafhankelijke studie over arbeiders op theeplantages in Assam, India. Uit: Prof. Geneviève Le Baron, The global business of forced labour, report of findings, University of Sheffield, 2018.

[3] Justin Rowland & Jane Deith, The bitter story behind the UK's national drink, BBC, Assam, 2015.

De cijfers in je kopje

5 tot 7 uur: zo weinig tijd ligt er tussen de oogst van theeblaadjes en de verwerking ervan. Hierdoor moeten kleinschalige producenten snel schakelen ... en zich tevreden stellen met de prijs die de dichtstbijzijnde theefabriek hen geeft.

Circa **13 miljoen** mensen werken wereldwijd in de theesector, **9 miljoen** zijn kleinschalige producenten. **3 miljoen** van de kleinschalige producenten is volledig afhankelijk van de inkomsten van thee.

Kleinschalige theeboeren leveren **60%** van de totale theeproductie. 40% komt van grote plantages.

België reëxporteert **80%** van de ingevoerde thee. Die wordt in bulk aangekocht, herverpakt en uitgevoerd naar o.a. andere Europese landen, Dubai, Hong Kong en Australië.

Assam, India onder de loep: een van 's werelds grootste theeproducerende regio's.

47% van thee-arbeiders op plantages in Assam, India hebben geen toegang tot drinkbaar water. **26%** van hen, geen toilet.

Volgens de World Bank ligt de armoedegrens in deze regio op **3.20 dollar/dag**. Arbeiders op theeplantages verdienen slechts **25%** van dit bedrag. [1]

[1] Oxfam Study, Ripe for change, 2019

Hoe Oxfam werkt aan een duurzame theesector

Hoe kunnen we het hoofd bieden aan de ecologische wantoestanden door de monocultuur, de armoede, de gezondheidsrisico's en slechte arbeidsomstandigheden op de grote plantages, en de kinderarbeid? Door onder andere te kiezen voor coöperaties en agro-ecologie!

Foto: Tineke D'haese

- We werken samen met – en steunen dus – **coöperaties** die verschillende **kleinschalige boeren verenigen**. Door zich te verenigen, hebben ze meer zeg- en slagkracht op de markt.
- **Agro-ecologie** is een manier van landbouwen zonder chemische additieven en waarbij de **(bio)diversiteit** voorop staat. De theeplanten groeien vaak in de oorspronkelijke bosrijke omgeving en staan er zij aan zij met andere voedsel- en boomgewassen. Dit is niet alleen gunstig voor het milieu: door de **diversificatie van de gewassen**, is de boer ook niet afhankelijk van de inkomsten van slechts één gewas.

Ontmoet onze partner-in-thee: Lao Farmer Products (LFP)

Oxfam-Wereldwinkels werkt sinds 1997 samen met LFP, onze Laotiaanse partner voor losse groene en zwarte thee. Sinds 2014 ondersteunen we hen bovendien in het verbeteren van het businessmanagement, opwaardering van de kwaliteit en in het behalen van het begeerde, internationale biocertificaat (2015).

Foto: Tineke D'haese

LFP is een sociaal bedrijf dat rijst, thee en andere grondstoffen aankoopt van lokale boerengroepen en hen ondersteunt in de productie, het verpakken en vermarkten. In het zuiden van Laos (Paksong) behoedt LFP de theetuinen van lokale boeren voor de kooplust van grote investeerders. Dit doet LFP door in te zetten op:

- Een **duurzaam inkomen** voor de kleinschalige theeproducenten.
- De **biologische** productie.
- De **diversificatie** met koffie en andere voedsel- en houtgewassen.
- **Agro-ecologie**: beschermen van de bosrijke omgeving, de biodiversiteit en oude theesoorten in de regio.
- Het actief betrekken van **vrouwen**: in de productie, verwerking en vermarkting van de thee, en ook in het beheren van de coöperatie. Hiervoor krijgen ze opleidingen en een gelijkwaardig loon.

Wat kan jij doen?

Je voelt het al aan je theewater: kiezen voor de Oxfam Fair Trade-thee (van onze partner in Laos), natuurlijk. Daarmee kom je al een eind!

Want:

- Je steunt het behoud van oude theesoorten.
- Je kiest voor de bomen: de wouden in het zuiden van Laos worden behouden.
- Je steunt er rechtstreeks de kleinschalige boeren en coöperaties mee en draagt bij tot een rechtvaardig inkomen voor hen.

Meer doen, zeg je?

Dat klinkt als muziek in de oren! Ontmoet ons in de wereldwinkel in je buurt en ontdek de mogelijkheden om je actief te engageren: via educatie bij scholen, door actie te voeren, beleidsbeïnvloeding bij politici, een handje toe te steken in de wereldwinkel, ...

Er is voor elke persoonlijkheid een passende rol. Cheers, en tot snel!

oxfamwereldwinkels.be

België
partner in ontwikkeling

OXFAM
Wereldwinkels

